Nicolás Guillén je lia 123-a naski?datreveno: la kuba koloro

Image not found or type unknown

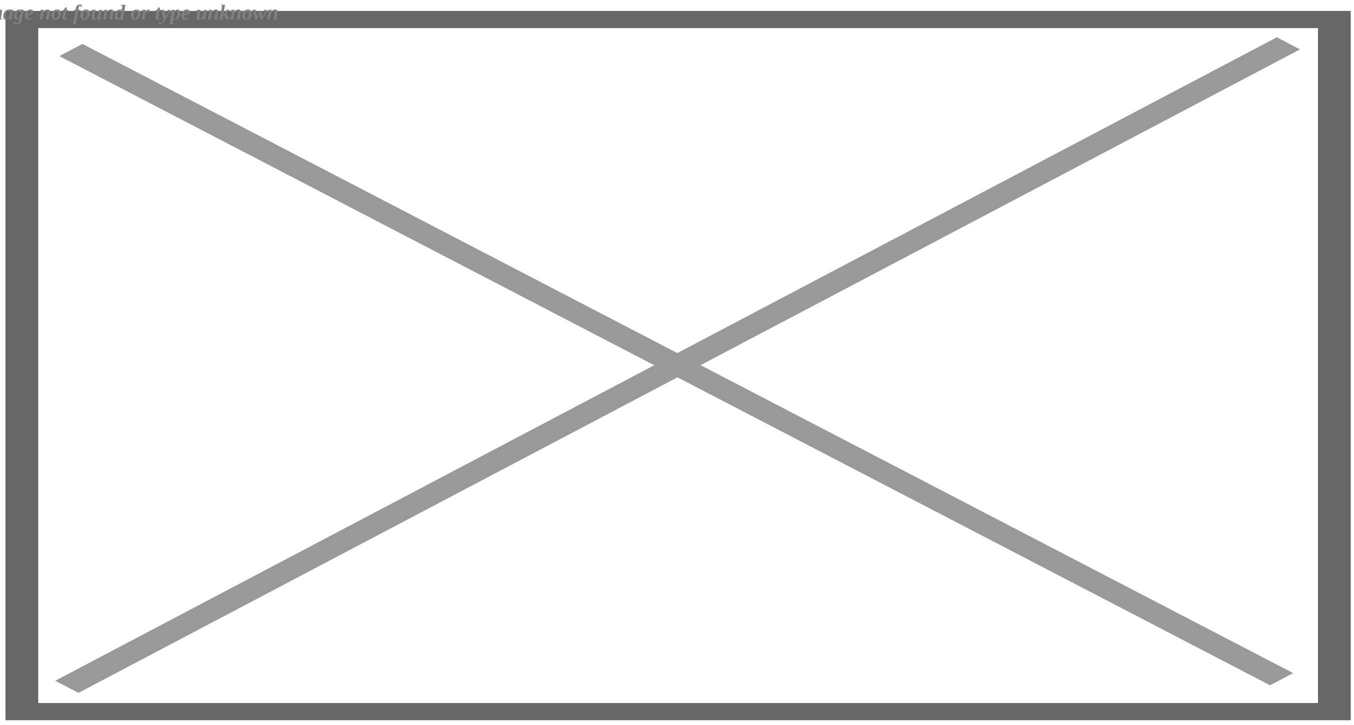

La nacia poeto Nicolás Guillén

Nicolás Guillén speciale ?atis la protugalan vorton saudade, kiun li lernis en Brazilo, ?ar li spertis ?in proprakarne. ?i signifas nostalgion, kaj la poeto- dum siaj oftaj voja?oj tra la mondo- ?iam suferis nostalgion pro la naski?lando, deprimite de enormaj deziroj reveni al Kubo.

Respondu vi estas poemo de la libro Havas mi aperigita en la jaro 1964 meze de nova erao kaj transformoj de la vivo en la insulo; ?i spegulas tiun senton kiu premas grandan kvanton da homoj kiuj pro plej diversaj kialoj restas for de sia patrolando, sed multe pli tiuj kiuj foriras forlasante siajn plej intimajn ecojn.

Naski?inte en la urbo Camaguey la 10an de julio 1902, Guillén, kvankam regate de sopiro voja?i tra la mondo, estis, esence, provinca homo.

Lia tuta vivo estis markita pro la signo de tipografio. En la jaro 1921 li revenis al Havano pro la bezono atingi siajn celojn, li klopodis rekomenci sian universitatan studadon, sed definitive devis rezigni pri tio kaj reiris al Camaguey, jam en 1922 kiam decidis arigi la poemojn de sia libro Cerbo kaj koro publikigita nur

en la jaro 1964 .

En la jaro 1926 Guillen decidis eklo?i en la ?efurbo kie li restis sian tutan longjaran ekzistadon kaj fine de 1928 li ekkunlaboris en la pa?oj Idealoj pri raso de la marista ?urnalo.

La jaro 1930 markis la aperon de lia poste fama poemlibro Motivoj de soneo kies titolo devenas el soneo, muzika ?enro evoluinta dum la 20aj jaroj de la pasinta jarcento, atinginta sian apogeon en la 30aj jaroj kiam jam ekzistis pluraj komponistoj kun originalaj muzika?oj ege populari?intaj.

En tia sonea etoso naski?is la libro Motivoj de soneo. Pri ?i li mem esprimis en 1945:...la naski?o de tiaj poemoj ligitas al son?a sperto....

La libro konsistigis fortan literaturan okaza?on ne nur pro la ritmo sonea, sed anka? pro la diversaj tipoj, situacioj kaj esprimoj prezentitaj, devenintaj el la reala vivo de familiaj domoj el malri?aj kvartaloj de la ?efurbo. Satiro, humuro, ironio, mokado estas rimedoj eluzitaj de la poeto por prezenti plej diversajn vivmanierojn kaj fenomenojn de la surstrata enurba vivo. Per tiu libro Guillén sukcesis alporti originalan esprimformon poetikan tipe kuban, kaj krome, loki la negron kaj ties problemojn en la literatura kampo kiel maniero doni signifon al la negra ?eesto en la kuba socio. Poste aperis pliaj motivoj kaj novaj soneoj kongruaj kun la sociaj okaza?oj post fervora revolucia periodo kiu fiaskis en la sendependigaj celoj dum la tridekaj jaroj.

La nova libro West Indies Ltd eldonita en 1934 havis alian tonon, kie la negrista esprimo fini?as kaj ekregas revolucia spirito kiu poste ne aparti?is de la verkoj de Guillén.Tiu ?i poemo apartenas al libro publikigita en 1947 sub la titolo Plena soneo, verko per kiu evidenti?as funda maturi?o kaj rego de la poeto en la ritmo kaj strukturo de tia muzika ?enro kiun li scipovis rekrei kiel neniu alia poeto nialande.

Sone’ de l’ matura amo
Plena soneo
Sone’ de l’ futur’ aperta
Plena soneo
De la piedo sur la mur’
Plena soneo...

Kaj sekve li fermas ?in per ripeto de la oka strofo:

Elprenu ?in gitarulo
De l’ alkohol’ ?in purigu
Kaj per la gitar’ a?digu
Plenan soneon

En 1959 li publikigis siajn elegiojn sub la titolo Kolombo de popola flugo. En la jaro 1961 oni elektis lin Prezidanto de la Unui?o de Verkistoj kaj artistoj de Kubo, organiza?o kiun li mem kunfondis. Kaj en 1962 estis nomita la? dekreto prezidenta Ambasadoro kaj Ministro Plenrajta de la ekstera servo de Kubo.

Jam poste en 1964 aperis la libro Havas mi el kiu plej konata estas la poemo samtitola kiu respegulas la senton novan de la kuba popolo kiel rezulto de revolucia procezo kiu donis al la homo plenan rajton kiel homo kaj civitano. En la jaro 67 populari?is alia poemo de Guillen, tiu dedi?ita al Che Guevara.
Che Komandanto (fragmento)

Ni vidas vin ?iutage ministro
?iutage soldato, ?iutage homo simpla
Kaj komplika,
?iutage.
Kaj pura kiel infan´

A? kiel homo pura
Che Komandanto
Amiko.

Nicolas Guillen fari?is vo?o de la kuba popolo, li voja?is sen?ese tra ?iuj kontinentoj, sed ?iam nostalgio akompanis lin dum siaj voja?oj. La 16an de julio 1989 je la a?o 87ª, forpasis Nicolás Guillen en Havano. Jam tiam lia vo?o estis rekonata kiel la Nacia Poeto, tiu kies du avoj, la nigra kaj blanka, ?iam influis lian tutan vivon per tiu ritmo unika de siaj poemoj. Jen fragmento el la Soneo 6:

Jorubas mi, mia plor´ jorubas
Lukumi´
?ar mi estas jorubo el Kubo
Mia vol´, ?is Kubo iru mia plor´joruba
Supren iru la ?oja kant´joruba
Fluanta el mi

---

https://www.radiohc.cu/index.php/eo/especiales/exclusivas/386993-nicolas-guillen-je-lia-123-a-naskigdatreveno-la-kuba-koloro

Radio Habana Cuba